

6. WZÓR apelacji od wyroku w sprawie o wykroczenie

(miejsowość), (data)¹

Do:
Sądu Okręgowego²
(Wydział Karny Odwoławczy)
w (...)³

za pośrednictwem

Sądu Rejonowego
(Wydział Karny)
w (...)
adres (...)

Obwiniony⁴:
ul. (...), (...)
reprezentowany przez obrońcę⁵ (...)
adres (...)

Oskarżyciel posiłkowy:⁶ (...)
ul. (...), (...)

reprezentowany przez pełnomocnika
(...)
adres (...)

Sygn. akt przed sądem I instancji (...)

APELACJA⁷

obrońcy obwinionego/pełnomocnika oskarżyciela posiłkowego od wyroku Sądu Rejonowego w (...) z dnia (...) w sprawie przeciwko (...), sygn. akt (...) obwinionemu o czyn stanowiący wykroczenie z art. (...) KW (odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczono obrońcy obwinionego/pełnomocnikowi oskarżyciela posiłkowego dnia ...).

W imieniu obwinionego/oskarżyciela posiłkowego, działając na podstawie udzielonego mi pełnomocnictwa (w załączeniu/w aktach sprawy), na podstawie **art. 103 § 2 i 4 KPW⁸** zaskarżam wyrok sądu (...) w (...) w całości/w części (...) (np. w części dotyczącej (...), tj. objętej punktem 1 i 2 wyroku) na korzyść/niekorzyść obwinionego⁹.

1. Bezwzględne przyczyny odwoławcze – art. 104 KPW¹⁰:

Na podstawie art. 427 § 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW wyrokowi temu zarzucam **naruszenie przepisów postępowania**, a mianowicie:

- 1) art. 5 § 1 pkt 4 KPW, polegające na wydaniu wyroku skazującego obwinionego (...), pomimo istnienia negatywnej przesłanki procesowej w postaci przedawnienia orzekania, co stanowi przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 7 KPW;
- 2) art. 82 § 2 pkt 2 KPW, polegające na orzeczeniu o karze grzywny w sposób uniemożliwiający wykonanie wyroku, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 5 KPW (*np. gdy sąd orzekł karę 200 zł, a w nawiasie napisał sto*);
- 3) art. 40 § 1 pkt (...) KPK w zw. z art. 16 § 1 KPW polegające na tym, że w wydaniu zaskarżonego wyroku brał udział sędzia wyłączony z mocy ustawy, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 1 KPW;
- 4) art. 10 § 1 KPW, polegające na rozpoznaniu sprawy o wykroczenie popełnione przez żołnierza w czynnej służbie wojskowej przez sąd powszechny, podczas gdy właściwy do rozpoznania sprawy był sąd wojskowy, co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 104 § 1 pkt 3 KPW¹¹;
- 5) art. 5 § 1 pkt 8 KPW, polegające na wydaniu wyroku, gdy postępowanie karne co do tego samego obwinionego i tego samego czynu zostało prawomocnie zakończone wyrokiem sądu (...) z (...), sygn. (...), co stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą przewidzianą w art. 104 pkt 7 KPW¹².

2. Względne przyczyny odwoławcze – art. 438 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW¹³:**1) obraza przepisów postępowania, jeśli mogła mieć wpływ na treść orzeczenia – art. 438 pkt 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW¹⁴:**

Na podstawie art. 438 pkt 2 KPK oraz art. 427 § 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW wyrokowi temu zarzucam **obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wyroku**, a mianowicie:

- a) naruszenie art. 4 KPW, art. 14 KPK w zw. z art. 8 KPW oraz art. 399 § 1 KPK w zw. z art. 81 KPW poprzez przypisanie obwinionemu (...) – bez uprzedzenia o tym obecnych na rozprawie stron – czynu, którego opis zdecydowanie różni się od opisu czynu zarzuconego mu we wniosku o ukaranie, co w istotny sposób naruszyło jego prawo do obrony,
- b) naruszenie art. 5 § 2 KPK w zw. z art. 8 KPW poprzez rozstrzygnięcie niedających się usunąć wątpliwości na niekorzyść obwinionego, tj. (...),
- c) naruszenie art. 7 KPK w zw. z art. 8 KPW poprzez przekroczenie swobodnej oceny dowodów, polegające na (...),
- d) art. 424 § 1 KPK w zw. z art. 82 § 1 KPW poprzez nieuzasadnienie ustalenia, iż (...) ¹⁵,
- e) art. 405, 406 KPK w zw. z art. 81 KPW oraz art. 411 § 1 i 2 KPK w zw. z art. 82 § 1 KPW, przez niezamknięcie przewodu sądowego, nieudzielanie głosu stronom i odroczenie wydania wyroku na czas przekraczający 7 dni ¹⁶,

- f) art. 82 § 2 pkt 1 KPW w zw. z art. 93 § 2 KPW i art. 57 § 3 pkt 1 KPW, polegające na wydaniu wyroku w postępowaniu nakazowym, pomimo wątpliwości, co do okoliczności popełnienia czynu, wynikających w szczególności z braku wskazania we wniosku o ukaranie przepisu prawa o wykroczeniach, którego znamiona wyczerpał czyn obwinionego, w konsekwencji czego doszło do wydania wyroku, w którym nie określono kwalifikacji prawnej czynu przypisanego obwinionemu i wymierzono mu grzywnę na podstawie nieustalonego przepisu¹⁷,
- g) art. 170 § 1 pkt 2 KPK w zw. z art. 39 § 2 KPW poprzez bezpodstawne oddalenie przez sąd I instancji wniosku dowodowego o przesłuchanie świadka (...) na okoliczność (...), która to okoliczność wbrew stanowisku sądu I instancji miała istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy, albowiem mogła wskazywać na (...),
- h) art. 7 w zw. z art. 8 KPW i art. 410 KPK w zw. z art. 82 § 1 KPW poprzez wydanie wyroku na podstawie zeznań niektórych tylko świadków (...) z pominięciem sprzecznych z nimi zeznań tj. (...),
- i) art. 410 i 424 KPK w zw. z art. 82 § 1 KPW poprzez niedostateczne wyjaśnienie podstaw orzeczenia na skutek niewskazania w uzasadnieniu wyroku, które fakty uznał za udowodnione, na jakich oparł się dowodach i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych, co w konsekwencji uniemożliwia kontrolę odwoławczą;
- 2) błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeśli mógł mieć wpływ na treść orzeczenia – art. 438 pkt 3 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW¹⁸:**
Na podstawie art. 438 pkt 3 KPK oraz art. 427 § 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW wyrokowi zarzucam **błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za jego podstawę i mających wpływ na treść wyroku**, a mianowicie:
- a) uznanie, iż obwiniony dokonał (...), pomimo że materiał dowodowy zgromadzony w niniejszej sprawie nie daje podstaw do takich ustaleń,
- b) przez uznanie obwinionego za winnego zarzucanego mu czynu na podstawie zeznań świadków (...), (...), mimo że w świetle tych zeznań wina obwinionego jako co najmniej wątpliwa powinna być rozpatrywana przy uwzględnieniu zasady wyrażonej w art. 5 § 2 KPK w zw. z art. 8 KPW,
- c) poprzez przyjęcie – wbrew zeznaniom świadków oraz wyjaśnieniom obwinionego – iż obwiniony nie dopuścił się zarzucanego mu czynu zabronionego, podczas gdy okoliczności sprawy oraz prawidłowa i całościowa wykładnia materiału dowodowego, a w szczególności (...) prowadzą do wniosku, iż obwiniony popełnił zarzucany mu czyn,
- d) polegający na dowolnej, a w konsekwencji błędnej ocenie materiału dowodowego, w szczególności wyjaśnień obwinionego (...), zeznań pokrzywdzonego (...) oraz świadka (...), co w konsekwencji doprowadziło do uniewinnienia obwinionego, podczas gdy prawidłowa ocena materiału dowodowego prowadzi do wniosku, że obwiniony (...) dopuścił się popełnienia zarzucanego mu czynu;
- 3) obraza prawa materialnego – art. 438 pkt 1 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW¹⁹:**
Na podstawie art. 438 pkt 1 oraz art. 427 § 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW zaskarżonemu wyrokowi zarzucam **obrazę przepisów prawa materialnego**, a mianowicie:

- a) art. (...) KW przez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, że (...), podczas gdy (...),
 - b) art. 86 § 2 KW, przez błędne przyjęcie, że stężenie 0,16‰ alkoholu we krwi stanowi stan po użyciu alkoholu, w sytuacji gdy dolną granicą tego stanu jest wartość 0,2‰²⁰,
 - c) art. 15 KW poprzez jego błędną wykładnię i zastosowanie tej normy do oceny czynu oskarżonego, podczas gdy z prawidłowych ustaleń faktycznych sądu wynika, że oskarżony przekroczył granice obrony koniecznej;
- 4) **rażącą niewspółmierność kary lub niesłuszne zastosowanie albo niezastosowanie środka zabezpieczającego lub innego środka – art. 438 pkt 4 w zw. z art. 109 § 2 KPW²¹:**

Na podstawie art. 427 § 1 i 2 i art. 438 pkt 4 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW wyrokowi temu zarzucam:

- a) rażącą niewspółmierność kary przez jej wymierzenie w granicach zbliżonych do najniższego ustawowego zagrożenia, mimo prawidłowo ustalonych okoliczności obostrzających, tj. (...),
- b) rażącą łagodność kary (*wpisać jakiej kary czy środka karnego*) orzeczonej w rozmiarze (...), jako nieadekwatnej do celów kary i pozostałych zasad określonych w art. 33 KW,
- c) rażącą niewspółmierność wymierzonej oskarżonemu kary w stosunku do stopnia społecznej szkodliwości oraz winy, wynikającą z orzeczenia zbyt niskiej kary, co powoduje, że nie spełnia ona swej funkcji w zakresie prewencji ogólnej i szczególnej i nie zaspokaja społecznego poczucia sprawiedliwości.

Ponadto na podstawie art. 427 § 3 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW apelację opieram na nowych faktach i dowodach tj. (...).

Wskazując na powyższe zarzuty, na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 1 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW/art. 104 § 1 pkt (...) KPK wnoszę o²²:

- 1) zmianę zaskarżonego wyroku w całości/w części przez odmienne orzeczenie co do istoty sprawy poprzez (*tu wskazujemy, w jaki sposób należy zmienić treść orzeczenia, np. uniewinnienie obwinionego*);
albo
- 2) uchylenie zaskarżonego wyroku w całości/w części i przekazanie sprawy w całości/w uchylonej części sądowi I instancji do ponownego rozpoznania;
albo
- 3) uchylenie zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania.

Na podstawie art. 427 § 3 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW wnoszę o dopuszczenie i przeprowadzenie przed sądem odwoławczym dowodów (...), np. z zeznań świadków (...):

ewentualnie, na wypadek uznania przez sąd, iż nie zachodzą przesłanki przewidziane w art. 106a KPW – wnoszę o zobowiązanie sądu I instancji do przeprowadzenia ww. dowodów²³;

Wnoszę o zasądzenie od (...) na rzecz (...) kosztów procesu, w wysokości (...)²⁴; albo

Na podstawie art. 118 § 2 KPW wnoszę o zasądzenie na rzecz obwinionego od Skarbu Państwa/oskarżyciela posiłkowego kosztów postępowania odwoławczego – w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości (...).

UZASADNIENIE²⁵

Należy opisać sentencję zaskarżonego wyroku oraz streścić okoliczności faktyczne sprawy, w oparciu o które orzekał sąd. Następnie uzasadniamy poszczególne zarzuty apelacji – dla zapewnienia przejrzystości uzasadnienia można podzielić je na wyodrębnione graficznie części odpowiadające stawianym zarzutom. Szczegółowy opis uzasadnienia poszczególnych zarzutów – patrz: apelacja od wyroku w sprawie o przestępstwo.

W tym stanie rzeczy niniejsza apelacja jest w pełni zasadna i zasługuje na uwzględnienie.

Jan Kowalski
adwokat/radca prawny

.....
(własnoręczny podpis)

Załączniki:

- 1) pełnomocnictwo,
- 2) *dokument – w przypadku gdy na podstawie art. 427 § 3 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW składamy wniosek o przeprowadzenie dowodu z dokumentu),*
- 3) odpis apelacji.

¹ Zgodnie z art. 105 § 1 i 2 KPW, apelację wnosi się na piśmie w terminie 7 dni od daty otrzymania wyroku wraz z uzasadnieniem, chyba że ustawa stanowi inaczej. Wniesienie apelacji przed upływem terminu do złożenia wniosku o uzasadnienie orzeczenia wywołuje skutki wskazane w art. 35 § 1 KPW i podlega rozpoznaniu; można ją uzupełnić w terminie wskazanym w § 1.

W postępowaniu przyspieszonym, zgodnie z art. 92 § 1 pkt 6 KPW, termin do wniesienia środka odwoławczego wynosi 3 dni od daty ogłoszenia rozstrzygnięcia, gdy uzasadnienie sporządza się z urzędu, a w pozostałych przypadkach – 3 dni od daty doręczenia wyroku z uzasadnieniem.

² Zgodnie z art. 14 § 1 pkt 1 KPW, sądem odwoławczym w sprawach o wykroczenia podlegających właściwości sądów powszechnych, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, jest sąd okręgowy do rozpoznania apelacji oraz zażaleń na postanowienia i zarządzenia zamykające drogę do wydania wyroku.

Wyjątek występuje, np. w przypadku postępowania wznowieniowego (art. 113 KPW), gdy sąd okręgowy uniewinnił obwinionego. Od takiego wyroku przysługuje środek odwoławczy na zasadach ogólnych. W tym przypadku zatem wnoszony jest do sądu apelacyjnego, jako sądu wyższego rzędu.

Sądem odwoławczym w sprawach o wykroczenia podlegających właściwości sądów wojskowych, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, jest wojskowy sąd okręgowy.

Wybrane orzecznictwo:

1. *Treść art. 400 KPK nie sprzeciwia się rozpoznaniu odwołania według przepisów Kodeksu postępowania karnego, choć jeden z czynów będący przedmiotem osądu stał się wykroczeniem – i gdyby przyszło rozstrzygać tylko co do niego, najwyraźniej trzeba by stosować przepisy Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia. To z kolei skutkowałoby potrzebę pozostawienia apelacji bez rozpoznania (z uwagi na treść art. 105 § 1 KPW i art. 430 § 1 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW). Rzecz jednak w tym, że postępowanie odwoławcze zainicjowała apelacja od wyroku obejmująca skazanie i za przestępstwo, i za wykroczenie, więc postępowanie odwoławcze musi się toczyć według przepisów KPK i to w odniesieniu do obu czynów (przestępstwa i wykroczenia). Na taką interpretację wydaje się dozwalać treść art. 439a KPK. Odmienna praktyka stwarzałaby wiele problemów procesowych – od kwestii ewentualnego wymogu składania przez strony dwóch odrębnych odwołań poczynając – poprzez ewentualne tworzenie w trakcie jednego posiedzenia dwóch składów sądu (art. 14 § 4 KPW i art. 29 § 1 KPK) – na nadzwyczajnych środkach zaskarżenia kończąc (wyr. SA w Łodzi z 9.8.2005 r., II AKa 135/05, Prok. i Pr. 2006, Nr 5, poz. 35).*
2. *Zmiana procedury z karnej na wykroczeniową w sytuacji przewidzianej w art. 400 KPK powoduje w postępowaniu odwoławczym jednoosobowy skład sądu (art. 14 § 4 bądź art. 15 § 1 i 4 KPW), choćby apelacje zarzucały wyrokowi błędną kwalifikację prawną (post. SO z 19.4.2006 r., II Kz 54/06, KZS 2006, Nr 5, poz. 63).*
3. *Nie wywołuje skutku procesowego w postaci wniesienia środka odwoławczego oświadczenie procesowe strony przesłane w formie dokumentu elektronicznego, zgodnie z wymogami ustawy z 18.9.2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz.U. Nr 130, poz. 1450 ze zm.), albowiem zarówno w procedurze wykroczeniowej, jak i w procedurze karnej taka forma czynności procesowej nie jest przewidziana (post. SN z 26.3.2009 r., IKZP 39/08, OSNK 2009, Nr 5, poz. 36).*

³ Zobacz rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 25.10.2012 r. w sprawie ustalenia siedzib i obszarów właściwości sądów apelacyjnych, sądów okręgowych i sądów rejonowych (Dz.U. poz. 1223).

⁴ Zgodnie z art. 20 KPW, obwinionym jest osoba, przeciwko której wniesiono wnioski o ukaranie w sprawie o wykroczenie. Jeżeli obwiniony nie zna języka polskiego, wniosek o ukaranie oraz rozstrzygnięcia podlegające zaskarżeniu lub kończące postępowanie ogłasza się lub doręcza obwinionemu wraz z tłumaczeniem.

Do obwinionego stosuje się odpowiednio art. 74 § 1 i 2, art. 75, 76 i 175 KPK.

⁵ Zgodnie z art. 24 KPW, obrońcą w sprawach o wykroczenia może być adwokat albo radca prawny. Do obrońcy obwinionego stosuje się odpowiednio przepisy art. 83–86 KPK. Ilekroć w przepisach Kodeksu postępowania karnego stosowa-

nych na podstawie art. 1 § 2 mówi się o obrońcy albo o adwokacie, rozumie się przez to także radcę prawnego.

Zgodnie z treścią art. 83 § 1 KPK, obrońcę ustanawia obwiniony. Jednak do czasu ustanowienia obrońcy przez obwinionego pozbawionego wolności, obrońcę może ustanowić inna osoba, o czym niezwłocznie należy zawiadomić obwinionego. Upoważnienie do obrony może być udzielone na piśmie albo przez oświadczenie do protokołu organu prowadzącego postępowanie w sprawie o wykroczenie (art. 83 § 2 KPK w zw. z art. 24 § 2 KPW).

Zgodnie z art. 21 KPW, w postępowaniu w sprawie o wykroczenia obwiniony musi mieć obrońcę przed sądem, jeżeli:

- 1) jest głuchy, niemy lub niewidomy;
- 2) zachodzi uzasadniona wątpliwość co do jego poczytalności. W tym przypadku obowiązek korzystania z pomocy obrońcy ustaje, jeżeli powołany biegły stwierdzi, że poczytalność obwinionego nie budzi wątpliwości, chyba że sąd postanowi inaczej.

⁶ Zgodnie z treścią art. 26 § 1 KPW, oskarżyciel publiczny zawiadamia pokrzywdzonego o przesłaniu wniosku o ukaranie do sądu i równocześnie wskazuje sąd właściwy do jego rozpoznania. Pokrzywdzony może w terminie 7 dni od zawiadomienia, o którym mowa w § 1, oświadczyć, że będzie działać obok oskarżyciela publicznego jako oskarżyciel posiłkowy; po upływie tego terminu uprawnienie wygasa. Artykuł 54 § 2 i art. 56 KPK stosuje się odpowiednio.

⁷ Zgodnie z art. 103 § 2 KPW, od wyroku sądu I instancji służy stronom apelacja, chyba że ustawa stanowi inaczej. Apelacja przysługuje stronom, tzn. oskarżycielowi publicznemu, oskarżycielowi posiłkowemu, obwinionemu, a także prokuratorowi, który wstąpił do postępowania wszczętego na podstawie wniosku innego oskarżyciela publicznego i stał się oskarżycielem publicznym. **Od wyroku nakazowego służy sprzeciw**, a nie apelacja (art. 94 § 1 KPW w zw. z art. 506 § 1 KPK).

⁸ Według art. 103 § 4 KPW, orzeczenie można zaskarżyć w całości lub w części. Apelację co do winy uważa się za zwróconą przeciwko całości wyroku. Apelację co do kary uważa się za zwróconą przeciwko rozstrzygnięciu o karze i środkach karnych (art. 447 w zw. z art. 109 § 2 KPW). W postępowaniu w sprawach o wykroczenia nie ma możliwości zaskarżenia tylko uzasadnienia orzeczenia, a to z tego powodu, że nie doszło do recypowania art. 425 § 2 KPK.

Zgodnie z art. 109 KPW, w postępowaniu odwoławczym stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące postępowania przed sądem I instancji, chyba że przepisy niniejszego rozdziału stanowią inaczej. Przy rozpoznawaniu środka odwoławczego stosuje się odpowiednio także przepisy art. 425 § 3 i 4, art. 426, 427, 429–438, 440–443, 447, 449, 453, 454 § 1, art. 455, 456, 462, 463 § 1, art. 465 § 1 i 2, art. 466 i 467 KPK.

W zakresie apelacji, oznacza to, że:

- 1) odwołujący się może skarżyć jedynie rozstrzygnięcia lub ustalenia naruszające jego prawa lub szkodzące jego interesom (tzw. *gravamen*). Ograniczenie to nie dotyczy oskarżyciela publicznego. Oskarżyciel publiczny ma prawo

- wnieść środek odwoławczy także na korzyść obwinionego (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 425 § 3 i 4 KPK);
- 2) od orzeczeń wydanych przez sąd odwoławczy na skutek odwołania nie przysługuje środek odwoławczy. Od innych orzeczeń sądu odwoławczego oraz od orzeczeń wydanych przez Sąd Najwyższy nie przysługuje środek odwoławczy, chyba że ustawa stanowi inaczej. Zaś od wydanych w toku postępowania odwoławczego postanowień o przeprowadzeniu obserwacji w zakładzie leczniczym, o zastosowaniu środka zapobiegawczego oraz nałożeniu kary porządkowej przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 426 KPK);
 - 3) odwołujący się powinien wskazać zaskarżone rozstrzygnięcie lub ustalenie, a także podać, czego się domaga. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego, obrońcy lub pełnomocnika, powinien ponadto zawierać wskazanie zarzutów stawianych rozstrzygnięciu oraz uzasadnienie. Odwołujący się może również wskazać nowe fakty lub dowody (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 427 KPK);
 - 4) prezes sądu I instancji odmawia przyjęcia środka odwoławczego, jeżeli wniesiony został po terminie lub przez osobę nieuprawnioną albo jest niedopuszczalny z mocy ustawy. Na zarządzenie odmawiające przyjęcia środka odwoławczego na wymienionej podstawie lub w razie niezuzupełnienia braków w terminie (art. 120 § 2 KPK) przysługuje zażalenie (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 429 KPK);
 - 5) sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 KPK albo jeżeli przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu. Na postanowienie przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego, chyba że zostało wydane przez Sąd Najwyższy (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 430 KPK);
 - 6) sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania przyjęty środek odwoławczy, jeżeli zachodzą okoliczności określone w art. 429 § 1 KPK albo jeżeli przyjęcie tego środka nastąpiło na skutek niezasadnego przywrócenia terminu. Na postanowienie przysługuje zażalenie do innego równorzędnego składu sądu odwoławczego, chyba że zostało wydane przez Sąd Najwyższy (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 430 KPK);
 - 7) środek odwoławczy można cofnąć. Obwiniony może cofnąć wniesiony na jego korzyść środek odwoławczy, chyba że wniósł go oskarżyciel publiczny lub zachodzi wypadek przewidziany w art. 79 KPK. Środka odwoławczego wniesionego na korzyść obwinionego nie można bez jego zgody cofnąć (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 431 KPK);
 - 8) cofnięty środek odwoławczy sąd odwoławczy pozostawia bez rozpoznania, chyba że zachodzi jedna z przyczyn wymienionych w art. 439 lub 440 KPK (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 432 KPK);
 - 9) sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w granicach środka odwoławczego, a w zakresie szerszym o tyle, o ile ustawa to przewiduje. Sąd odwoławczy jest obowiązany rozważyć wszystkie wnioski i zarzuty wskazane w środku

- odwoławczym, chyba że ustawa stanowi inaczej (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 433 KPK);
- 10) sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść obwinionego ponadto tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym lub podlegających uwzględnieniu z urzędu. Środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść obwinionego może spowodować orzeczenie także na korzyść obwinionego (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 434 KPK);
 - 11) sąd odwoławczy uchyla lub zmienia orzeczenie na korzyść współobwinionych, choćby nie wnieśli środka odwoławczego, jeżeli je uchylił lub zmienił na rzecz współobwinionego, którego środek odwoławczy dotyczył, gdy te same względy przemawiają za uchyleniem lub zmianą na rzecz tamtych (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 435 KPK);
 - 12) sąd może ograniczyć rozpoznanie środka odwoławczego tylko do poszczególnych uchybień, podniesionych przez stronę lub podlegających uwzględnieniu z urzędu, jeżeli rozpoznanie w tym zakresie jest wystarczające do wydania orzeczenia, a rozpoznanie pozostałych uchybień byłoby przedwczesne lub bezprzedmiotowe dla dalszego toku postępowania (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 436 KPK);
 - 13) po rozpoznaniu środka odwoławczego sąd orzeka o utrzymaniu w mocy, zmianie lub uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części. Dotyczy to odpowiednio rozpoznania środka odwoławczego od uzasadnienia orzeczenia. Jeżeli pozwalają na to zebrane dowody, sąd odwoławczy zmienia zaskarżone orzeczenie, orzekając odmiennie co do istoty, lub uchyla je i umarza postępowanie; w innych wypadkach uchyla orzeczenie i przekazuje sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 437 KPK);
 - 14) orzeczenie ulega uchyleniu lub zmianie w razie stwierdzenia: obrazy przepisów prawa materialnego, obrazy przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia, błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia, rażącej niewspółmierności kary lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego lub innego środka (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 438 KPK);
 - 15) jeżeli utrzymanie orzeczenia w mocy byłoby rażąco niesprawiedliwe, podlega ono zmianie na korzyść obwinionego albo uchyleniu niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 440 KPK);
 - 16) jeżeli przy rozpoznawaniu środka odwoławczego wyłoni się zagadnienie prawne wymagające zasadniczej wykładni ustawy, sąd odwoławczy może odroczyć rozpoznanie sprawy i przekazać zagadnienie do rozstrzygnięcia Sądowi Najwyższemu. Sąd Najwyższy może przekazać rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego powiększonemu składowi tego sądu. Uchwała SN jest w danej sprawie wiążąca. Prokurator, obrońcy i pełnomocnicy mają prawo

- wziąć udział w posiedzeniu. Sąd Najwyższy może przejąć sprawę do swego rozpoznania (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 441 § 1 KPK);
- 17) sąd, któremu przekazano sprawę do ponownego rozpoznania, orzeka w granicach, w jakich nastąpiło przekazanie. Uchylenie wyroku tylko w zakresie rozstrzygnięcia o karze albo innym środku nie stoi na przeszkodzie uniewinnieniu oskarżonego lub umorzeniu postępowania. W wypadku przekazania sprawy do ponownego rozpoznania sąd orzekający w pierwszej instancji, przeprowadzając postępowanie w zakresie dowodów, które nie miały wpływu na uchylenie wyroku, może poprzestać na ich ujawnieniu. Zapatrywania prawne i wskazania sądu odwoławczego co do dalszego postępowania są wiążące dla sądu, któremu sprawę przekazano do ponownego rozpoznania (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 442 § 1 KPK);
 - 18) w razie przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wolno w dalszym postępowaniu wydać orzeczenie surowsze niż uchylone tylko wtedy, gdy orzeczenie to było zaskarżone na niekorzyść oskarżonego. Nie dotyczy to orzekania o środkach wymienionych w art. 93 i 94 KK (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 443 KPK);
 - 19) apelację co do winy uważa się za zwróconą przeciwko całości wyroku. Apelację co do kary uważa się za zwróconą przeciwko całości rozstrzygnięcia o karze i środkach karnych. W apelacji można podnosić zarzuty, które nie stanowiły lub nie mogły stanowić przedmiotu zażalenia (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 447 KPK);
 - 20) sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę na rozprawie, a w wypadkach przewidzianych przez ustawę – na posiedzeniu (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 449 KPK);
 - 21) sąd odwoławczy nie może skazać obwinionego, który został uniewinniony w I instancji lub co do którego w I instancji umorzono lub warunkowo umorzono postępowanie (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 454 § 1 KPK);
 - 22) nie zmieniając ustaleń faktycznych, sąd odwoławczy poprawia błędną kwalifikację prawną niezależnie od granic zaskarżenia i podniesionych zarzutów. Poprawienie kwalifikacji prawnej na niekorzyść obwinionego może nastąpić tylko wtedy, gdy wniesiono środek odwoławczy na jego niekorzyść (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 455 KPK); dokonując zmiany kwalifikacji prawnej czynu, sąd odwoławczy stosuje przepisy art. 399 § 1 i art. 367 § 1 KPK w zw. z art. 81 i 70 § 5 KPW;
 - 23) o utrzymaniu w mocy, uchyleniu lub zmianie wyroku sądu I instancji sąd odwoławczy orzeka wyrokiem (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 456 KPK).

Wybrane orzecznictwo:

1. *W postępowaniu odwoławczym toczącym się na skutek zaskarżenia orzeczenia obejmującego zarówno czyn uznany za przestępstwo, jak i czyn zakwalifikowany przez sąd I instancji jako wykroczenie (art. 400 KPK), sąd odwoławczy stosuje przepisy Kodeksu postępowania karnego (uchw. SN z 24.5.2005 r., I KZP 14/05, OSNK 2005, Nr 6, poz. 51).*
2. *W sprawach rozpoznawanych według przepisów Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia (ustawa z 24.8.2001 r., Dz.U. Nr 106, poz. 1148 ze zm.) warunkiem porzucenia na odczytaniu zeznań świadka w trybie stosowanego odpowiednio art. 442*

- § 2 KPK (w brzmieniu obowiązującym do 30.6.2003 r.) w zw. z art. 109 § 2 KPW była zgoda stron obecnych na rozprawie (uchw. SN z 30.9.2003 r., I KZP 23/03, OSNK 2003, Nr 9–10, poz. 79).
3. Nie stanowi uchybienia, o którym mowa w art. 104 § 1 pkt 5 KPW (sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiająca jego wykonanie), ograniczenie się przez sąd w wyroku do orzeczenia jedynie odnośnie do samego rodzaju kary lub środka karnego, bez wskazania rozmiaru (wysokości, okresu) zastosowanego środka reakcji karnej, gdyż niemożność wykonania takiego rozstrzygnięcia nie wynika z wymaganej przez wskazany przepis sprzeczności w treści orzeczenia, lecz z braku wszystkich niezbędnych elementów rozstrzygnięcia w kwestii kary lub środka karnego; jest więc ono wynikiem innego niż w tym przepisie rażącego naruszenia prawa, które to uchybienie należy oceniać od strony art. 438 § 1 i 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW (wyr. SN z 4.2.2010 r., V KK 301/09, OSNK 2010, Nr 6, poz. 52).
 4. Zgodnie z przepisami art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 443 KPK, przywołanymi w zarzucie kasacji, w postępowaniu o wykroczenie obowiązuje tzw. pośredni zakaz reformationis in peius, który sprowadza się do niemożności wydania, przez sąd ponownie rozpoznający sprawę, orzeczenia surowszego od tego, które zostało uchylone w wyniku rozpoznania środka odwoławczego wniesionego tylko na korzyść obwinionego (wyrok SN z 6.4.2006 r., II KK 33/06, OSNK 2006, Nr 1, poz. 737).
 5. „Nowe dowody”, w rozumieniu art. 427 § 3 KPK, nie są tożsame z „nowymi dowodami”, w rozumieniu art. 540 § 1 pkt 2 KPK. W tym pierwszym przepisie idzie o dowody służące do wyjaśnienia okoliczności sprawy (znaczenie szerokie), natomiast w drugim przepisie mowa jest tylko o dowodach, które wskazują, że miała miejsce określona pomyłka sądowa (znaczenie wąskie) (wyr. SN z 16.12.2003 r., II KK 135/03, Prok. i Pr. 2004, Nr 3, poz. 11).
 6. Uchybienie w postępowaniu sądu meriti polegające na błędnym zastosowaniu art. 86 § 1 KW, w sytuacji gdy czyn obwinionej wypełniał znamiona wykroczenia z art. 86 § 2 KW, zostało popełnione na korzyść obwinionej, a poprawienie kwalifikacji prawnej czynu z art. 86 § 1 KW na art. 86 § 2 KW byłoby działaniem na niekorzyść obwinionej. Poprawieniu kwalifikacji prawnej tego czynu na art. 86 § 2 KW sprzeciwia się zakaz ujęty w art. 455 zd. drugie KPK, mający zastosowanie w postępowaniu w sprawach o wykroczenia z mocy art. 112 KPW w zw. z art. 109 § 2 KPW (wyr. SN z 7.2.2013 r., II KK313/12, Legalis).

⁹ Sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść obwinionego tylko wtedy, gdy wniesiono na jego niekorzyść środek odwoławczy, a także tylko w granicach zaskarżenia, chyba że ustawa stanowi inaczej. Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego lub pełnomocnika, sąd odwoławczy może orzec na niekorzyść obwinionego ponadto tylko w razie stwierdzenia uchybień podniesionych w środku odwoławczym lub podlegających uwzględnieniu z urzędu. Środek odwoławczy wniesiony na niekorzyść obwinionego może spowodować orzeczenie także na korzyść obwinionego (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 434 KPK). Sąd odwoławczy uchyla lub zmienia orzeczenie na korzyść współobwinionych, choćby nie wniesli środka odwoławczego, jeżeli je uchylił lub zmienił na rzecz współobwinionego, którego środek odwoławczy dotyczył, gdy te same względy

przemawiają za uchyleniem lub zmianą na rzecz tamtych (art. 109 § 2 KPW w zw. z art. 435 KPK).

¹⁰ Przepis art. 104 § 1 KPW wymienia bezwzględne przesłanki odwoławcze, które przewidują obowiązek sądu odwoławczego do uchylenia na posiedzeniu zaskarżonego orzeczenia, niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów i wpływu uchybienia na treść orzeczenia, jeżeli:

- 1) orzeczenie wydała osoba nieuprawniona do orzekania albo sędzia podlegający wyłączeniu z mocy prawa lub niezdolny do orzekania;
- 2) sąd był nienależycie obsadzony lub orzeczenie nie zostało podpisane;
- 3) sąd powszechny orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wojkowego albo sąd wojskowy orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu powszechnego;
- 4) sąd niższego rzędu orzekł w sprawie należącej do właściwości sądu wyższego rzędu;
- 5) orzeczono karę lub środek karny nieznanymi ustawie;
- 6) zachodzi sprzeczność w treści orzeczenia uniemożliwiająca jego wykonanie;
- 7) obwiniony nie miał obrońcy w wypadkach określonych w art. 21 § 1 KPW lub obrońca nie brał udziału w czynnościach, w których jego udział był obowiązkowy;
- 8) zachodzi jedna z okoliczności wyłączających postępowanie, określonych w art. 5 § 1 pkt 4–10 KPW.

Uchylenie orzeczenia jedynie z powodów określonych w § 1 pkt 6 oraz w art. 5 § 1 pkt 4 i 5 może nastąpić tylko na korzyść obwinionego. Sąd odwoławczy może orzec surowszą karę aresztu tylko wtedy, gdy nie zmienia ustaleń faktycznych przyjętych za podstawę zaskarżonego wyroku.

Wystąpienie którejkolwiek z bezwzględnych przyczyn odwoławczych wymienionych w art. 104 § 1 pkt 1–7 KPW powoduje **uchylenie zaskarżonego orzeczenia**. Nie ma więc innego niż uchylenie orzeczenia sposobu rozstrzygnięcia sprawy, chociażby istniały inne przyczyny odwoławcze. W przypadku wystąpienia przeszkody procesowej, o której mowa w art. 5 § 1 pkt 4–10 KPW, sąd odwoławczy, po uchyleniu orzeczenia, umarza postępowanie. W pozostałych przypadkach umarza postępowanie i przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Wybrane orzecznictwo:

1. *Fakt leczenia się w przychodni zdrowia psychicznego uzasadnia wątpliwości co do stanu poczytalności oskarżonego. Z uzasadnienia: „Wobec braku uzasadnienia skarżonego orzeczenia nie sposób ustalić dlaczego sąd orzekający nie sprawdził i poddał ocenie informacje o leczeniu się obwinionego w Poradni Zdrowia Psychicznego. Istotne jest jednak to, iż w toku postępowania pojawiła się uzasadniona wątpliwość co do poczytalności obwinionego, a brak reakcji sądu na tę okoliczność skutkowało to, iż obwiniony został pozbawiony obligatoryjnej obrony przewidzianej wówczas w art. 79 § 1 KPK, obecnie po wejściu w życie ustawy z 24.8.2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. Nr 106, poz. 1148) w art. 21 § 1 pkt 2 KPW. Obwinionemu bowiem nie został wyznaczony obrońca, a sprawa została rozpoznana bez obecności obwinionego oraz jego obrońcy (nie posiadał go). Wystąpiła zatem bezwzględna przy-*

- czynna odwoławcza określona wówczas w art. 439 § 1 pkt 6 KPK, obecnie w art. 104 § 1 pkt 6 KPW (cyt. wyżej), dająca podstawę wniesienia kasacji z art. 521 KPK, obecnie z art. 110 i 111 KW (wyr. SN z 4.2.2002 r., II KKN 182/00, Legalis).
2. Jak wynika wprost z treści art. 104 § 1 pkt 1 KPW, do bezwzględnych podstaw odwoławczych kodeks zalicza wydanie orzeczenia przez osobę nieuprawnioną do orzekania albo przez sędziego podlegającego wyłączeniu z mocy prawa lub niezdolnego do orzekania (art. 104 § 1 pkt 1 KPW). Przyczyny te należy co do istoty rozumieć tak samo, jak na gruncie KPK. Tak więc osoba nieuprawniona do orzekania to osoba, która w ogóle nie ma uprawnień do orzekania (nie-sędzia, nie-asesor), jak również osobą nieuprawnioną do orzekania w danym sądzie, zaś podlegającą wyłączeniu z urzędu jest natomiast sędzia, do którego odnoszą się podstawy wyłączenia określone w recypowanym art. 40 KPK (zob. art. 16 § 1 KPW w zw. z art. 40 KPK). Odpowiednie stosowanie art. 40 KPK oznacza, że wyłączenie sędziego z mocy prawa od udziału w sprawie o wykroczenie następuje, m.in. jeżeli brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia lub wydał zaskarżone zarządzenie albo uczestniczył w wydaniu orzeczenia, które zostało uchylone (wyr. SN z 21.2.2008 r., II KK 317/07, Prok. i Pr. 2008, Nr 7–8, poz. 34).
 3. Stosownie do treści art. 46 ustawy z 27.7.2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, sędzia sądu rejonowego delegowany do orzekania w sądzie okręgowym, nie może przewodniczyć składowi sądu orzekającego w trybie postępowania odwoławczego. Jeżeli apelację od wyroku sądu rejonowego rozpoznał sąd okręgowy w składzie jednoosobowym, któremu przewodniczył sędzia sądu rejonowego, dochodzi do uchybienia opisanego w art. 104 § 1 pkt 2 KPW w postaci nienależytej obsady sądu, którego konsekwencją jest konieczność uchylenia zaskarżonego orzeczenia niezależnie od granic zaskarżenia, podniesionych zarzutów i wpływu uchybienia na treść orzeczenia (wyr. SN z 27.10.2006 r., IV KK 240/06, OSNK 2006, Nr 1, poz. 2061).
 4. Okoliczności, wynikające z dowodów zgromadzonych w sprawie, uprawdopodobniały to, że poczynałość obwinionego tempore criminis mogła być co najmniej ograniczona. Z motywów wyroków obu orzekających w sprawie sądów wynika, że nie wzięto pod uwagę tych okoliczności, nie podjęto żadnych kroków zmierzających do ich wyjaśnienia, co nastąpiło z ewidentną, rażącą obrazą przepisów postępowania (wyr. SN z 24.6.2005 r., III KK 8/05, OSNK 2005, Nr 1, poz. 1265).
 5. Stanowi rażące i mające wpływ na treść orzeczenia, naruszenie art. 443 KPK w zw. z art. 104 § 1 KPW, polegające na wymierzeniu Tomaszowi H. przy ponownym rozpoznaniu sprawy kary surowszej niż orzeczone w wyroku uchylonym, który zaskarżony był wyłącznie przez obwinionego (wyr. SN z 25.2.2004 r., II KK 399/03, OSNK 2004, Nr 1, poz. 397).
 6. Brak skargi uprawnionego oskarżyciela stanowi bezwzględną przyczynę odwoławczą, określoną w art. 104 § 1 pkt 7 KPW. Zaistnienie tej okoliczności skutkuje koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku, nawet jeżeli powyższe uchybienie jest wynikiem oczywistej omyłki, gdyż omyłka dotyczy merytorycznych elementów wyroku, a w takim wypadku nie może mieć zastosowania procedura sprostowania, o jakiej mowa w art. 38 KPW w zw. z art. 105 KPK (wyr. SN 6.7.2011 r., IV KK 173/11; niepubl.).
 7. Jeżeli w dacie wyrokowania przez sąd I instancji negatywna przesłanka procesowa w postaci przedawnienia karalności wykroczenia nie istniała, jednak przesłanka ta zakwalifikowała się przed wydaniem wyroku przez sąd odwoławczy, to w takim wypadku,

przy uznaniu, że niewinność obwinionego nie może mieć miejsca, powinnością tego sądu, wynikającą z art. 104 § 1 pkt 7 oraz § 1a Kodeksu postępowania w sprawach o wykroczenia z 24.8.2001 r. (Dz.U. Nr 106, poz. 1148), było uchylene zaskarżonego wyroku i umorzenie postępowania wobec obwinionego (wyr. SN 25.6.2013 r., V KK 106/13.

¹¹ Tak np. wyr. SN z 25.5.2005 r., III KK 63/05, OSNK 2005, Nr 1, poz. 1058.

¹² Tak np. wyr. SN z 16.3.2005 r., II KK 6/05, OSNK 2005, Nr 1, poz. 572.

¹³ Wskazanie zarzutów stawianych rozstrzygnięciu stanowi wymaganie formalne środka odwoławczego w przypadku, gdy wnoszony jest on przez podmioty kwalifikowane, tj. pochodzi od oskarżyciela publicznego, obrońcy lub pełnomocnika (art. 427 § 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW). Na temat szczegółowych odniesień do poszczególnych względnych zarzutów odwoławczych patrz odesłanie 10–13 zawarte w apelacji od wyroku w sprawie o przestępstwo.

¹⁴ Obrza przepisów postępowania oznacza naruszenie konkretnych przepisów normujących postępowanie i może dotyczyć zarówno faktu nieuwzględnienia określonej normy, jak i naruszenia zasady postępowania. Szerzej na temat poruszonej kwestii patrz odesłanie 10 zawarte w apelacji od wyroku w sprawie o przestępstwo.

¹⁵ Zgodnie z art. 424 § 1 i 2 KPK, który na podstawie art. 81 KPW znajduje odpowiednie zastosowanie w postępowaniu wykroczeniowym, uzasadnienie wyroku powinno zawierać:

1) wskazanie, jakie fakty sąd uznał za udowodnione lub nieudowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlaczego nie uznał dowodów przeciwnych,

2) wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku.

W uzasadnieniu wyroku należy ponadto przytoczyć okoliczności, które sąd miał na względzie przy wymiarze kary, a zwłaszcza przy zastosowaniu nadzwyczajnego złagodzenia kary, środków zabezpieczających, uwzględnieniu powództwa cywilnego oraz przy innych rozstrzygnięciach zawartych w wyroku.

Brak tych elementów w treści uzasadnienia może stanowić przyczynę odwoławczą określoną w art. 438 pkt 2 w zw. z art. 109 § 2 KPW.

¹⁶ Tak np. wyr. SN z 14.10.2003 r., III KK 196/03, Prok. i Pr. – wkł. 2003, Nr 12, poz. 12.

¹⁷ Tak np. wyr. SN z 14.10.2004 r., II KK 276/04, OSNwSK 2004, Nr 1, poz. 1813.

¹⁸ Zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polega na wskazaniu, jakich uchybień w świetle zgodności lub niezgodności z treścią dowodów, zasad logiki (rozumowania i wnioskowania) czy sprzeczności z doświadczeniem życiowym lub wskazaniami wiedzy dopuścił się w dokonanej przez siebie ocenie dowodów sąd I instancji. Szerzej na temat poruszonej kwestii patrz odesłanie 11 zawarte w apelacji od wyroku w sprawie o przestępstwo.

¹⁹ Obrza przepisów prawa materialnego polega na wadliwym zastosowaniu lub niezastosowaniu przepisu prawa w orzeczeniu opartym na trafnych ustaleniach faktycznych bądź dokonaniu przez sąd wadliwej wykładni zastosowanego prze-

pisu prawa. Szerzej na temat poruszonej kwestii patrz odesłanie 12 zawarte w apelacji od wyroku w sprawie o przestępstwo.

²⁰ Stan po użyciu alkoholu zdefiniowany został w art. 46 ust. 2 ustawy z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 ze zm.). Oznacza sytuację, gdy stężenie alkoholu we krwi mieści się w granicach od 0,2 do 0,5‰ albo gdy zawartość alkoholu w wydychanym powietrzu wynosi 0,1–0,25 mg w 1 dm³.

²¹ Zarzut rażącej niewspółmierności kary lub środka karnego polega na wykazaniu przez odwołującego istnienia wyraźniej dysproporcji między wymierzoną przez sąd karą (środkiem karnym), a jaką winno się wymierzyć w następstwie prawidłowego zastosowania w sprawie dyrektyw wymiaru kary, np. art. 33 KW. Artykuł 438 § 1 pkt 4 KPK w postępowaniu wykroczeniowym będzie miał zastosowanie tylko w zakresie niewspółmierności kary lub środka karnego, gdyż Kodeks wykroczeń nie przewiduje stosowania środków zabezpieczających. Szerzej na temat poruszonej kwestii patrz odesłanie 13 zawarte w apelacji od wyroku w sprawie o przestępstwo.

²² Zgodnie z treścią art. 437 § 1 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW, sąd odwoławczy wydaje następujące rodzaje orzeczeń:

- 1) utrzymuje zaskarżone orzeczenie w mocy;
- 2) zmienia zaskarżone orzeczenie i orzeka co do istoty sprawy (np. uniewinnia oskarżonego, zmienia karę). Jest to orzeczenie reformatoryjne;
- 3) uchyla zaskarżony wyrok, a następnie umarza postępowanie;
- 4) uchyla zaskarżony wyrok i przekazuje sprawę sądowi I instancji do ponownego rozpoznania (orzeczenie kasatoryjne).

Co do szczegółowego wskazania okoliczności wydania poszczególnych rozstrzygnięć sądu – patrz odesłanie 14 i nast. zawarto w apelacji od wyroku w sprawie o przestępstwo.

²³ Zgodnie z art. 106a KPW, sąd odwoławczy może, uznając potrzebę uzupełnienia przewodu sądowego, przeprowadzić dowód na rozprawie, jeżeli przyczyni się to do przyspieszenia postępowania, a nie jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości lub w znacznej części. Dowód można dopuścić również przed rozprawą.

Mając na względzie treść powyższego przepisu, przy wnioskowaniu o przeprowadzenie dowodu na etapie postępowania odwoławczego, z praktycznego punktu widzenia, zasadne będzie wykazanie (o ile to możliwe), iż jego przeprowadzenie przyczyni się do przyspieszenia postępowania.

²⁴ Artykuł 118 § 1 i 2 KPW określa, który podmiot jest obciążony kosztami postępowania w razie skazania lub uniewinnienia obwinionego. Jeśli obwiniony zostanie uniewinniony lub postępowanie zainicjowane przez oskarżyciela publicznego zostanie umorzone, koszty postępowania ponosi Skarb Państwa. W razie gdy wniosek o ukaranie został złożony przez oskarżyciela posiłkowego i zaistniały ww. okoliczności, koszty ponosi oskarżyciel posiłkowy (z wyjątkiem sytuacji określonej w art. 31 § 1 KPW). Powyższa zasada dotyczy kosztów określonych

w § 3 komentowanego przepisu. Zgodnie z art. 119 KPW, do kosztów postępowania stosuje się odpowiednio przepisy art. 616, 617, 618 § 1 i 3, art. 623, 624 § 1, art. 625–627, 630, 633–635, 636 § 1 i 2, art. 637–639 i 641 KPK, przy czym wydatkami Skarbu Państwa są także wydatki ponoszone w toku czynności wyjaśniających. Stosownie do art. 119 KPW w zw. z art. 616 KPK, do kosztów procesu należą koszty sądowe, uzasadnione wydatki stron, w tym z tytułu ustanowienia w sprawie jednego obrońcy lub pełnomocnika. Koszty sądowe obejmują opłaty i wydatki poniesione przez Skarb Państwa od chwili wszczęcia postępowania.

Od skazanego w sprawach z oskarżenia publicznego sąd zasądza koszty sądowe na rzecz Skarbu Państwa oraz wydatki na rzecz oskarżyciela posiłkowego (art. 119 KPW w zw. z art. 627 KPK).

W sprawach z oskarżenia publicznego, jeżeli obwinionego nie skazano za wszystkie zarzucane mu przestępstwa, wydatki związane z oskarżeniem w części uniewinniającej lub umarzającej postępowanie ponosi Skarb Państwa (art. 119 KPW w zw. z art. 630 KPK).

Koszty procesu przypadające od kilku obwinionych lub oskarżycieli posiłkowych, sąd zasądza od każdego z nich według zasad słuszności, mając w szczególności na względzie koszty związane ze sprawą każdego z nich (art. 119 KPW w zw. z art. 633 KPK).

Jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej, do kosztów procesu za postępowanie odwoławcze od orzeczeń kończących postępowanie w sprawie mają odpowiednie zastosowanie przepisy o kosztach za postępowanie przed sądem I instancji (art. 119 KPW w zw. z art. 634 KPK).

Wysokość zryczałtowanych wydatków postępowania wykroczeniowego określa Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z 10.10.2001 r. w sprawie wysokości zryczałtowanych wydatków postępowania oraz wysokości opłaty za wniesienie wniosku o wznowienie postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz.U. Nr 118, poz. 1269).

²⁵ Jeżeli środek odwoławczy pochodzi od oskarżyciela publicznego, obrońcy lub pełnomocnika, powinien ponadto zawierać wskazanie zarzutów stawianych rozstrzygnięciu oraz uzasadnienie (art. 427 § 2 KPK w zw. z art. 109 § 2 KPW). Uzasadnienie środka odwoławczego (w tym apelacji), gdy jest on wnoszony przez podmioty kwalifikowane, stanowi wymóg formalny pisma.

